



Qorti Kriminali

Onor. Imħallef Dr. Antonio Mizzi LL.D., Mag. Juris (Eu Law)

Att ta' Akkuza Nru: 18/2014

Ir-Repubblika ta' Malta

Vs

Laslo Nandor Marton

Illum 26 ta' Settembru, 2016.

Il-Qorti ,

Rat l-att tal-Akkuza numru 18 tas-sena 2014 fil-konfront ta' Laslo Nandor Marton [detentur tal-identita' Ungeriza bin-numru 560330-0132] li bih huwa akkużat talli :

1. Wara li l-Avukat Ġenerali ppremetta fl-Ewwel Kap illi Illi fis-sebġha u għoxrin (27) ta' Novembru tas-sena elfejn u tnax (2012) Il-*Control Room* tal-Kwartieri Ġenerali tal-Pulizija rċevew żewġ telefonati konsekutivi li saru għall-ħabta tal-ħdax u nofs ta' filgħodu (11:30am) u f'nofsinhar nieqes għoxrin minuta (11:40am) rispettivament, fejn gie rrapurtat argument ġewwa St. Paul's Court, Flat 3, Triq Efesu, San Pawl il-Baħar u fejn intalab l-intervent ta' ambulanza peress li gie allegat li kien hemm mara mimlija demm kaġun tal-istess argument. Meta l-pulizija marru fuq il-post u dahhlu fl-appartament fejn allegatament kien seħħ dan l-argument sabu żewġ persuni mixhuta fil-kurudur ta' dan l-appartament inkluż mara li kif kien

irrapurtat kienet mimlija dmija u ma kinitx qed turi sinjali ta' hajja. Effettivament meta ġew il-paramediċi fuq il-post ġie kkonfermat illi l-mara fuq il-post li ġiet identifikata bħala Yvette Gajda, kienet filfatt mejta filwaqt li r-raġel li kien mixhūt hdejha u li filfatt kien għadu haj ġie identifikat bħala Laszlo Nandor Marton qua l-akkużat f' dawn il-proċeduri, li kien indikat bħala l-persuna responsabbli għal din l-aggressjoni fuq il-vittma Gajda minn persuni li kienu fil-bini tal-appartament u li ġew mitkellma mill-pulizija preżenti.

Illi mill-investigazzjoni u mill-fatti jirriżulta li, l-vittma Yvette Gajda ta' tmienja u tletin sena (38) u ta nazzjonalita' Ungeriza, kienet tirresjedi ġewwa l-appartament numru tlieta (3) Triq Efesu, San Pawl il-Baħar flimkien ma żewġ uliedha, mal-habiba tagħha Annabella Tombor Maria u mal-akkużat li kien il-*partner* tagħha. Jidher li r-relazzjoni ta' bejn il-vittma u l-akkużat kienet marret għall-aġar tant illi l-vittma kienet infurmat lill-akkużat li ma rieditx tibqa fir-relazzjoni miegħu li kienet relazzjoni immarkata b'aggressivita' u ġlied kostanti. Effettivament il-vittma, il-habiba tagħha u uliedha kellhom l-intenzjoni li jtilqu minn Malta indipendent mill-akkużat u lejliet l-incident kienu ħarġu mill-appartament in kwistjoni fejn kienu qatgħu lejl fl-istess blokka ta' appartament senjatament fl-appartament numru erbgħa (4) fejn kien jirresjedi Ahmad Alakal ta' nazzjonalita' Sirjana li kien laqahhom għandu għal dak il-lejl. Dan l-appartament (numru 4) kien fuq l-istess sular u kellu l-bieb faċċata tal-appartament numru tlieta (3) fejn seħħ l-incident mertu ta' dawn il-proċeduri.

Illi skond l-investigazzjonijiet li seħhew u skond il-provi miġbura irriżulta illi dakinhar tal-incident u cioe tard filgħodu dakinhar tas-sebgha u għoxrin (27) ta' Novembru tas-sena elfejn u tnax (2012) l-akkużat li kien qatta' l-lejl fl-appartament numru tlieta (3) kien dahal fl-appartament numru (4) fejn kien hemm il-vittma li kienet għada rieqda fejn ried ikellimha sabiex jikkonvinciha biex tibqa miegħu fejn filfatt talabha tmur miegħu ġewwa l-appartament numru tlieta (3) biex jiddiskutu. Effetivament u allavolja rilutanti, il-vittma segwietu gol-appartament numru tlieta (3) fejn hemmhekk inqala argument bejniethom li skala konsiderevolment tant illi l-

akkuzat hebb għall-Yvette Gajda u dolożament, bil-ħsieb li joqtol jew li jqiegħed il-hajja tagħha f'periklu ċar, beda jagħtiha diversi daqqiet ta' mqass li kkaġunawilha l-mewt. Filfatt mill-awtopsja li saret wara fuq il-kadavru ġie stabbilit li d-defunta Gajda qua il-vittma subiet diversi daqqiet ta' strument li jaqta jew bil-ponta f'partijiet differenti ta' ġisimha, b'kollox il-fuq minn sittin daqqa (60) li ingħataw mill-akkuzat prinċipalment f'għonq, fir-ras (qurriegħa), fid-dahar u fuq sider il-vittma. Sfortunatament, irriżulta li l-vittma mietet fuq il-post ftit tal-ħin wara l-kaġun ta' din l-aggressjoni vjolenti konsistenti minn dawn id-daqqujiet f'partijiet vitali ta' ġisimha li ġew inflitti fuqha permezz ta' mqass li effettivament instab fuq ix-xena tad-dellitt fil-viċinanzi tad-defunta, preċiżament bejn ras id-defunta Gajda u ras l-akkuzat, u dolożament mill-akkuzat Laszlo Nandor Marton bl-intenzjoni li joqtol jew li jipperikola l-hajja ta' Yvette Gajda. Filfatt il-vittma Yvette Gajda ġiet iċċertifikata mejta fl-apartament numru tlieta (3) Triq Efesu ġewwa San Pawl il-Bahar mill-paramediċi li ssokkorewha biex ituha l-assistenza meħtieġa ftit tal-ħin wara li ġiet irrapurtata l-aggressjoni iżda liema għajjnuna kienet inutli fiċ-ċirkostanzi li rriżultaw.

Illi b'għemilu l-imsemmi Laszlo Nandor Marton sar ħati ta' omiċidju volontarju u ċioe' talli, dolożament, bil-ħsieb li joqtol persuna (Yvette Gajda) jew li jqiegħed il-hajja tagħha f'periklu ċar, ikkaġunalha l-mewt.

Għaldaqstant l-Avukat Ġenerali, fl-isem fuq imsemmi, jakkuża lill-imsemmi Laszlo Nandor Marton, ħati ta' omiċidju volontarju u ċioe' talli, dolożament, bil-ħsieb li joqtol persuna jew li jqiegħed il-hajja tagħha f'periklu ċar, ikkaġunalha l-mewt; jitlob li jingħamel skond il-liġi kontra l-imsemmi akkużat u illi huwa jġi kkundannat għall-piena ta' għomor il-habs, skond dak li hemm u jintqal fl-artikoli 211(1)(2), 23 u 533 tal-Kodiċi Kriminali jew għal kull piena oħra li tista' skond il-liġi tingħata għall-ħtija ta' l-imsemmi akkużat.

Rat l-atti kollha proċesswali, inkluż l-atti tal-kumpilazzjoni.

Rat ir-rikors konguntiv tal-Avukat Ġenerali u tal-akkuzat Laslo Nandor Marton, preżentat fit-12 ta' Settembru, 2016, fejn qablu fit-terminu ta' l-artikolu 453A(1) tal-

Kodiċi Kriminali, li jitolbu lil din l-Onorabbli Qorti li fl-eventwalita' li jkun hemm ammissjoni da parti ta' l-akkużat Laslo Nandor Marton għall-akkużi miġjuba kontrib fil-hames (5) Kapi ta' l-Att ta' Akkuza fl-ismijiet fuq premissi, il-piena li għandha tiġi nflitta fuq minn din l-Onorabbli Qorti għandha tkun waħda kumplessiva ta' prigunerija effettiva għal perjodu ta' hamsa u għoxrin (25) sena, u dan oltre spejjeż peritali u/jew konsegwenza oħra konsegwenzjali għad-dikjarazzjoni u sejbien ta' htija ai termini tal-Kapitolu 9 u 480 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat il-verbal tas-seduta tal-lum 26 ta' Settembru, 2016, fejn l-akkużat ammetta l-akkużi miġjuba kontra tiegħu.

Rat li din l-Qorti tat żmien lill-akkużat biex jerga' jahseb dwar l-ammissjoni tiegħu skont l-artikolu 453 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat illi l-akkużat reġa' kkonferma l-ammissjoni tiegħu.

Għaldaqstant, għal dawn ir-raġunijiet tiddikjara lill-akkużat Laszlo Nandor Marton hati talli:

1. Dolożament, bil-ħsieb li joqtol persuna (Yvette Gajda) jew li jqiegħed il-hajja tagħha f'periklu ċar, ikkaġunalha l-mewt.

Rat il-ġurisprudenza kemm lokali u kemm barranija rigward ir-reduzzjoni tal-piena meta l-akkużat jirregistra ammissjoni bikrija fil-proċeduri u b'hekk jiġi evitat hafna xogħol inutli u spejjeż għall-amministrazzjoni tal-Ġustizzja (Vide "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Nicholas Azzopardi", Qorti Kriminali, [24.2.1997] ; "Il-Pulizija vs. Emmanuel Testa", Qorti tal-Appell Kriminali, [7.7.2002] u BLACKSTONE'S CRIMINAL PRACTICE, (Blackstone Press Limited – 2001 edit.).

Kif ġie deciż mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tagħha fil-kaz " Ir-Repubblika ta ' Malta vs Mario Camilleri " [07/5/2002], ammissjoni bikrija mhux dejjem neċessarjament u bħala dritt jintitola lill-hati għal tnaqqis fil-piena .

Ir-regoli generali li għandhom jiggwidaw il-Qrati fil-każijiet ta' ammissjoni bikrija fil-proċeduri kienu deskritti mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza preliminari tagħha fil-kawża: "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Nicholas Azzopardi", [24.2.1997]; u mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tagħha "Il-Pulizija vs. Emmanuel Testa", [17.7.2002]. F'din l-aħħar sentenza dik il-Qorti kkwotat minn Blackstone's Criminal Practice, (Blackstone Press Limited – 2001 edit.) :-

"Although this principle [that the length of a prison sentence is normally reduced in the light of a plea of guilty] is very well established, the extent of the appropriate "discount" has never been fixed. In Buffery ([1992] 14 Cr. App. R. (S) 511) Lord Taylor CJ indicated that "something in the order of one-third would very often be an appropriate discount", but much depends on the facts of the case and the timeliness of the plea. In determining the extent of the discount the court may have regard to the strength of the case against the offender. An offender who voluntarily surrenders himself to the police and admits a crime which could not otherwise be proved may be entitled to more than the usual discount. (Hoult (1990) 12 Cr. App. R. (S) 180; Claydon (1993) 15 Cr. App. R. (S) 526) and so may an offender who , as well as pleading guilty himself , has given evidence against a co-accused (Wood [1997] 1 Cr. App. R. (S) 347) and/or given significant help to the authorities (Guy [1992] 2 Cr. App. R. (S) 24). Where an offender has been caught red handed and a guilty plea is inevitable, any discount may be reduced or lost (Morris [1998] 10 Cr. App. R. (S) 216; Landy [1995] 16 Cr. App. R. (S) 908) . Occasionally the discount may be refused or reduced for other reasons, such as where the accused has delayed his plea in an attempt to secure a tactical advantage (Hollington [1985] 85 Cr. App. R. 281; Okee [1998] 2 Cr. App. R. (S) 199.) Similarly , some or all of the discount may be lost where the offender pleads guilty but adduces a version of the facts at odds with that put forward by the prosecution , requiring the court to conduct an inquiry into the facts (Williams [1990] 12 Cr. App. R. (S) 415.) The leading case in this area is Costen [1989] 11 Cr. App. R. (S) 182 , where the Court of Appeal confirmed that the discount may be lost in any of the following circumstances : (i) where the protection of the public made it necessary that a long sentence, possibly the maximum sentence, be passed; (ii) cases of 'tactical plea' , where the offender delayed his plea until the final moment in a case

where he could not hope to put up much of a defence, and (iii) where the offender has been caught red-handed and a plea of guilty was practically certain

Ghaldaqstant,

Din il-Qorti wara li rat l-artikoli 211(1)(2), 23 u 533 tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, tikkundanna lil hati Laszlo Nandor Marton għall-piena ta' prigunerija effettiva għal perjodu ta' ħamsa u għoxrin (25) sena. Kif ukoll tikkundannah iħallas is-somma ta' sitt' telef, erba' mija u ħamsin Euro u wiehed u tmenin ċenteżmu (€6450.81), rappreżentanti l-ispejjeż tal-perizji nkorsi f'dan il-proċess, u dan a tenur tal-artikolu 533 tal-Kodiċi Kriminali.

Tordna wkoll li jekk l-ispejjeż tal-perizji ma jithallsux fi żmien sittin ġurnata mil-lum, jiġu konvertiti f' terminu ta' prigunerija skont il-liġi.

Finalment, tordna d-distruzzjoni tal-oġġetti kollha eżebiti f'din il-kawża.

Antonio Mizzi
Imħallef

Brian Avellino
Deputat Registratur